

عوامل مؤثر بر برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک

احمد قدمی*، بهمن صالحی، شکوه سجادی، همایون ناجی

چکیده

مقدمه: عوامل مؤثر در برقراری ارتباط استاد و دانشجو برای بهبود فرایند آموزش، اهمیت بالایی دارد. برای شناخت این عوامل، پژوهشی با هدف تعیین عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام شد. **روش‌ها:** در یک مطالعه توصیفی-مقطعی، ۱۶۲ نفر دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اراک با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی در سال تحصیلی ۸۴-۱۳۸۳ انتخاب شدند و پرسشنامه‌ای شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۲۳ گویه در مورد عوامل مؤثر در برقراری ارتباط دانشجو با استاد با مقیاس رتبه‌ای چهار نقطه‌ای از بسیار مؤثر تا بی‌تأثیر به صورت جمع‌اجرا توزیع شد. داده‌ها با روش‌های آماری توصیفی به صورت توزیع فراوانی و میانگین و انحراف معیار با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل و مقایسه گروه‌ها با مجذور کای انجام شد. **نتایج:** به نظر دانشجویان مهم‌ترین عوامل مؤثر در ارتباط دانشجو و استاد، فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس توسط استاد (۸۴ درصد)، سطح علمی استاد (۸۱/۵ درصد)، تجربه استاد (۷۶/۵ درصد)، اخلاق استاد (۶۸/۵ درصد) بود در حالی که بیش از ۵۰ درصد دانشجویان، سن و جنس استاد را در این ارتباط بی‌تأثیر دانستند. **نتیجه‌گیری:** بعضی ویژگی‌های آموزشی استاد که نمایانگر مهارت‌های تدریس اوست و همچنین بعضی ویژگی‌های اخلاقی و فردی که نشانگر روابط انسانی است از دیدگاه دانشجویان در برقراری ارتباط مؤثر تلقی شده است. ارائه کارگاه‌های آموزشی برای بهبود این ارتباط توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: برقراری ارتباط، استاد، دانشجو، دیدگاه.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهار و تابستان ۱۳۸۶؛ ۷(۱): ۱۴۹ تا ۱۵۴.

مقدمه

است که می‌تواند موجب تسهیل فرآیند آموزش شده و حتی نقص کتب درسی و کمبود امکانات آموزشی را جبران کند یا بر عکس، بهترین موقعیت و موضوع تدریس را با عدم توانایی در ایجاد ارتباطی مطلوب به محیطی غیر فعال و غیر جذاب تبدیل نماید (۱). در فرایند ارتباط آموزشی عناصر و متغیرهای فراوانی نظیر مربی، فراگیر، پیام و عوامل محیطی نقش دارند (۲). ارتباط در فرایند آموزشی به صورت تبادل افکار و اطلاعات در یک تعامل دو طرفه بین استاد و دانشجو انجام می‌گیرد (۳). برقراری ارتباط دانشجو با استاد باعث افزایش اعتماد به نفس و انگیزه یادگیری در دانشجو می‌گردد (۴). مدرسان آموزشی، بخصوص اساتید دانشگاه، لازمست با عوامل مؤثر در برقراری ارتباط آشنا باشند تا

آموزش مؤثر به استفاده صحیح از مهارت‌های ارتباطی بستگی دارد. اساتید با استفاده از دانسته‌های خود و بکارگیری متون و مهارت‌های تدریس و ایجاد محیط مناسب، موجب یادگیری دانشجو می‌شوند. خصوصیات یک استاد

* آدرس مکاتبه. احمد قدمی (مربی) گروه داخلی- جراحی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، خیابان هزارجریب، اصفهان.

E-mail: ghadami@nm.mui.ac.ir

دکتر بهمن صالحی، استادیار گروه روان‌پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اراک (basalehi@yahoo.com)، شکوه سجادی، کارشناس پرستاری بیمارستان الزهرا (س) اصفهان (sajadi673@yahoo.com) و همایون ناجی، مربی گروه بی‌هوشی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (naji@nm.mui.ac.ir).

این مقاله در تاریخ ۸۴/۱۱/۲۳ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۵/۸/۱۰ اصلاح شده و در تاریخ ۸۶/۱/۲۰ پذیرش گردیده است.